

Guidelines

Retningslinjer 10/2020 om begrænsninger i henhold til artikel 23 i GDPR

Udgave 2.1

Vedtaget den 13. oktober 2021

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not been proofread yet.

Versionsoversigt

Udgave 1.0	15. december 2020	Vedtagelse af retningslinjerne med henblik på offentlig høring
Udgave 2.0	13. oktober 2021	Vedtagelse af retningslinjerne efter offentlig høring
Udgave 2.1	15. marts 2022	Formateringsændring

Indholdsfortegnelse

1	Indledning.....	5
2	Betydningen af begrænsninger	6
3	Krav i artikel 23, stk. 1, i GDPR.....	7
3.1	Respekt for de grundlæggende rettigheders og frihedsrettigheders væsentligste indhold ...	7
3.2	Lovgivningsmæssige foranstaltninger, der fastsætter begrænsninger, og som skal kunne forudses (betragtning 41 og EU-Domstolens retspraksis)	7
3.3	Grunde til begrænsningerne	9
3.3.1	National sikkerhed, forsvar og offentlig sikkerhed	9
3.3.2	Forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner, herunder beskyttelse mod og forebyggelse af trusler mod den offentlige sikkerhed	9
3.3.3	Andre vigtige mål af almen interesse.....	10
3.3.4	Beskyttelse af retsvæsenets uafhængighed og retssager.....	10
3.3.5	Forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning i forbindelse med brud på etiske regler for lovregulerede erhverv.....	11
3.3.6	Overvågnings-, tilsyns- eller reguleringsfunktioner, der er forbundet med offentlig myndighedsudøvelse, i de tilfælde, der er omhandlet i litra a) til e) og g) i artikel 23 i GDPR.....	11
3.3.7	Beskyttelse af den registrerede eller andres rettigheder og frihedsrettigheder.....	11
3.3.8	Håndhævelse af civilretlige krav	11
3.4	De registreredes rettigheder og den dataansvarliges forpligtelser, som kan begrænses	11
3.5	Nødvendigheds- og proportionalitetstest.....	12
4	Krav i artikel 23, stk. 2, i GDPR.....	13
4.1	Kategorier af personoplysninger	14
4.2	Begrænsningernes anvendelsesområde.....	14
4.3	Garantier for at undgå misbrug eller ulovlig adgang eller overførsel.....	14
4.4	Specifikation af den dataansvarlige.....	15
4.5	Opbevaringsperioder	15
4.6	Risici for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder	15
4.7	Retten til at blive underrettet om begrænsningen, medmindre dette kan skade formålet med begrænsningen	15
5	Høring af tilsynsmyndighederne (artikel 36, stk. 4, og 57, stk. 1, litra c), i GDPR).....	16
6	Manglende overholdelse af kravene i artikel 23 i GDPR fra en medlemsstats side	17
7	Specifikke elementer for dataansvarlige og databehandlere.....	17
7.1	Ansvarlighedsprincippet	17

7.2 Udøvelse af den registreredes rettigheder efter ophævelsen af begrænsningen.....	17
7.3 Den dataansvarliges manglende overholdelse af en lovgivningsmæssig foranstaltning, der pålægger sådanne begrænsninger	18
8 Konklusioner	19
9 Bilag: Tjeklister — artikel 23 i GDPR kort fortalt.....	20
9.1 Krav i henhold til artikel 23, stk. 1, i GDPR.....	20
9.2 Krav i henhold til artikel 23, stk. 2, i GDPR.....	20

Det Europæiske Databeskyttelsesråd ("Databeskyttelsesrådet") har —

under henvisning til artikel 70, stk. 1, litra e), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (herefter "GDPR"),

under henvisning til EØS-aftalen, særlig bilag XI og protokol 37, som ændret ved afgørelse nr. 154/2018 truffet af Det Blandede EØS-Udvalg den 6. juli 2018¹, og

under henvisning til artikel 12 og 22 i Databeskyttelsesrådets forretningsorden —

VEDTAGET FØLGENDE RETNINGSLINJER

1 INDLEDNING

1. Dette dokument har til formål at vejlede om anvendelsen af artikel 23 i GDPR. Disse retningslinjer indeholder en grundig analyse af kriterierne for at anvende begrænsninger, de vurderinger, der skal overholdes, hvordan registrerede kan udøve deres rettigheder, når begrænsningen ophæves, og konsekvenserne for overtrædelser af artikel 23 i GDPR.
2. Beskyttelsen af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger er en grundlæggende rettighed. Artikel 16, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde giver Europa-Parlamentet og Rådet mandat til at fastsætte regler for beskyttelse af personoplysninger og regler for fri udveksling af personoplysninger. GDPR beskytter fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder, navnlig deres ret til beskyttelse af personoplysninger. Databeskyttelse kan ikke sikres uden at overholde de rettigheder og principper, der er fastsat i GDPR (artikel 12 til 22 og artikel 34 samt artikel 5, for så vidt dens bestemmelser svarer til de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i 12 til 22 i GDPR). Alle disse rettigheder og forpligtelser er kernen i den grundlæggende ret til databeskyttelse, og deres anvendelse bør være hovedreglen. Navnlig skal enhver begrænsning af den grundlæggende ret til databeskyttelse overholde artikel 52 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter "chartret").
3. Det er på denne baggrund, at artikel 23 i GDPR bør læses og fortolkes. Denne bestemmelse har overskriften "Begrænsninger". Den fastsætter, at anvendelsen af visse bestemmelser i forordningen vedrørende de registreredes rettigheder og de dataansvarliges forpligtelser i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret kan begrænses i de deri anførte situationer. Begrænsninger bør ses som undtagelser fra den generelle regel, der tillader udøvelse af rettigheder og pålægger de forpligtelser, der er fastsat i GDPR². Som sådan bør begrænsninger fortolkes snævert, kun anvendes under særlige omstændigheder og kun, når visse betingelser er opfyldt.

¹ Henvisninger til "medlemsstater" i hele dette dokument skal forstås som henvisninger til "EØS-medlemsstater".

² Disse situationer omfatter ikke de scenarier, hvor Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller

4. Selv i ekstraordinære situationer kan beskyttelsen af personoplysninger ikke begrænses i sin helhed. Den skal opretholdes i alle nødforanstaltninger, jf. artikel 23 i GDPR, og dermed bidrage til respekten for de overordnede værdier demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder, som Unionen bygger på: enhver foranstaltning, der træffes af medlemsstaterne, skal overholde de generelle retsprincipper og kernen i de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder og må ikke være uigenkaldelig, og dataansvarlige og databehandlere skal fortsat overholde databeskyttelsesreglerne.
5. I alle tilfælde, hvor EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret tillader begrænsninger af registreredes rettigheder eller af de dataansvarliges (herunder fælles dataansvarliges³) og databehandlers⁴ forpligtelser, bør det bemærkes, at ansvarlighedsprincippet som fastsat i artikel 5, stk. 2, i GDPR stadig finder anvendelse. Dette betyder, at den dataansvarlige er ansvarlig for og skal kunne påvise over for de registrerede, at vedkommende overholder EU's databeskyttelsesramme, herunder principperne for behandling af deres oplysninger.
6. Når EU-lovgiveren eller den nationale lovgiver fastsætter begrænsninger på grundlag af artikel 23 i GDPR, skal den sikre, at den opfylder kravene i chartrets artikel 52, stk. 1, og navnlig foretage en proportionalitetsvurdering, således at begrænsningerne begrænses til, hvad der er strengt nødvendigt.

2 BETYDNINGEN AF BEGRÆNSNINGER

7. Begrebet begrænsninger er ikke defineret i GDPR. Artikel 23 og betragtning 73 i GDPR indeholder kun de betingelser, hvorunder begrænsninger kan anvendes.
8. I disse retningslinjer vil termen begrænsninger blive defineret som enhver begrænsning af anvendelsesområdet for de forpligtelser og rettigheder, der er fastsat i artikel 12 til 22 og 34 i GDPR, samt tilsvarende bestemmelser i artikel 5 i overensstemmelse med artikel 23 i GDPR. En begrænsning af en individuel ret skal beskytte vigtige mål, f.eks. beskyttelse af andres rettigheder og frihedsrettigheder eller vigtige mål af almen interesse for Unionen eller en medlemsstat, der er anført i artikel 23, stk. 1, i GDPR. Derfor kan begrænsninger af registreredes rettigheder kun finde sted, når de anførte interesser står på spil⁵, og disse begrænsninger har til formål at beskytte sådanne interesser.
9. Begrundelsen for begrænsningen skal derfor være klar. For at være lovlige skal begrænsninger fastsættes i en lovbestemmelse, vedrøre et begrænset antal registreredes rettigheder og/eller dataansvarliges forpligtelser, som er anført i artikel 23 i GDPR⁶, respektere kernen i de pågældende grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, være en nødvendig og forholdsmæssig foranstaltning i et demokratisk samfund og beskytte en af de grunde, der er anført i artikel 23, stk. 1, i GDPR som beskrevet nedenfor.

fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA finder anvendelse.

³ I tilfælde af fælles dataansvar, navnlig hvis dataansvarlige er fra forskellige medlemsstater, bør begrænsninger, der finder anvendelse i overensstemmelse med artikel 23, overvejes og tages i betragtning, således at de fælles dataansvarlige i ordningen præciserer deres respektive roller.

⁴ Selv om retningslinjerne fra nu af kun henviser til "dataansvarlige", er henstillingerne, hvor det er relevant, også rettet mod databehandlere.

⁵ Disse interesser er angivet udtømmende i artikel 23, stk. 1, i GDPR.

⁶ Der er visse rettigheder, som ikke kan begrænses i henhold til artikel 23 i GDPR, såsom retten til at indgive en klage til tilsynsmyndigheden (artikel 77 i GDPR).

10. Endvidere, som nævnt i betragtning 73 i GDPR, bør begrænsninger være i overensstemmelse med kravene i chartret og i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.
11. Ud over de begrænsninger, der er omhandlet i artikel 23, fastsætter GDPR også bestemmelser vedrørende specifikke behandlingssituationer, jf. kapitel IX, hvor medlemsstaterne ved lov kan fastsætte specifikke foranstaltninger, der påvirker registreredes rettigheder, såsom undtagelser eller fravigelser (f.eks. artikel 85 eller 89 i GDPR). Disse retningslinjer omhandler imidlertid ikke disse tilfælde.
12. Begrænsningen af anvendelsesområdet for de forpligtelser og rettigheder, der er omhandlet i artikel 12 til 22 og artikel 34, kan antage forskellige former, men kan aldrig nå frem til en generel suspension af alle rettigheder. Lovgivningsmæssige foranstaltninger, der fastsætter begrænsninger i henhold til artikel 23 i GDPR, kan også indeholde bestemmelser om, at udøvelsen af en rettighed forsinkes tidsmæssigt, at en ret udøves delvist eller begrænset til visse kategorier af oplysninger, eller at en ret kan udøves indirekte gennem en uafhængig tilsynsmyndighed.

3 KRAV I ARTIKEL 23, STK. 1, I GDPR

13. Artikel 23, stk. 1, i GDPR indeholder en række krav, som er nærmere beskrevet nedenfor. Alle disse krav skal være opfyldt, for at en foranstaltning lovligt kan påberåbes.

3.1 Respekt for de grundlæggende rettigheders og frihedsrettigheders væsentligste indhold

14. Et af hovedformålene med databeskyttelseslovgivningen er at øge de registreredes kontrol med personoplysninger, der vedrører dem. Enhver begrænsning skal respektere kernen i den rettighed, der begrænses. Det betyder, at restriktioner, der er omfattende og indgribende, i det omfang de ophæver en grundlæggende rettighed i dens grundlæggende indhold, ikke kan begrundes. Under alle omstændigheder vil en generel udelukkelse af registreredes rettigheder med hensyn til alle eller specifikke databehandlingsaktiviteter eller med hensyn til specifikke dataansvarlige ikke respektere kernen i den grundlæggende ret til beskyttelse af personoplysninger som nedfældet i chartret. Hvis rettighedens væsentligste indhold bringes i fare, anses begrænsningen for at være ulovlig, uden at det er nødvendigt yderligere at vurdere, om den tjener et mål af almen interesse eller opfylder nødvendigheds- og proportionalitetskriterierne.
15. For at sikre denne kontrol har registrerede en række rettigheder i retten til databeskyttelse, og den dataansvarlige har en række forpligtelser over for den registrerede i henhold til artikel 12 til 22 og artikel 34 i GDPR samt artikel 5, for så vidt dens bestemmelser svarer til de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i artikel 12 til 22 i GDPR. Det er på denne baggrund, at artikel 23 i GDPR bør læses og fortolkes.

3.2 Lovgivningsmæssige foranstaltninger, der fastsætter begrænsninger, og som skal kunne forudses (betragtning 41 og EU-Domstolens retspraksis)

16. Kravet om en lovgivningsmæssig foranstaltning indebærer, at dataansvarlige kun kan påberåbe sig en begrænsning i henhold til artikel 23 i GDPR i det omfang, at denne begrænsning er fastsat i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret. Uden den tilsvarende lovgivningsmæssige foranstaltning kan dataansvarlige ikke direkte påberåbe sig de grunde, der er anført i artikel 23, stk. 1, i GDPR. I betragtning 41 i GDPR hedder det, at "[n]år denne forordning henviser til et retsgrundlag eller en lovgivningsmæssig foranstaltning, kræver det ikke nødvendigvis en lov, der er vedtaget af et

parlament, med forbehold for krav i henhold til den forfatningsmæssige orden i den pågældende medlemsstat. Et sådant retsgrundlag eller en sådan lovgivningsmæssig foranstaltning bør imidlertid være klar(t) og præcis(t), og anvendelse heraf bør være forudsigelig for personer, der er omfattet af dets/dens anvendelsesområde, jf. retspraksis fra Den Europæiske Unions Domstol [...] og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol"⁷.

17. I henhold til chartrets artikel 52, stk. 1, skal enhver begrænsning i udøvelsen af de rettigheder og friheder, der anerkendes ved chartret, være "fastlagt i lovgivningen". Dette svarer til udtrykket "i overensstemmelse med loven" i artikel 8, stk. 2, i den europæiske menneskerettighedskonvention⁸, som ikke blot indebærer overholdelse af national ret, men også vedrører kvaliteten af denne ret, uden at det berører retsaktens karakter, og som kræver, at den er forenelig med retsstatsprincippet. Navnlig skal den nationale lovgivning være **tilstrækkelig klar med hensyn til sin ordlyd til at give den enkelte en tilstrækkelig indikation af, under hvilke omstændigheder og på hvilke betingelser dataansvarlige har beføjelse til at anvende sådanne begrænsninger**. Der bør anvendes samme strenge standard for alle restriktioner, som medlemsstaterne kan pålægge. I overensstemmelse med GDPR og retspraksis fra Den Europæiske Unions Domstol (EU-Domstolen) og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (ECHR) er det afgørende, at lovgivningsmæssige foranstaltninger, der har til formål at begrænse omfanget af registreredes rettigheder eller af den dataansvarliges forpligtelser, er forudsigelige for de registrerede.
18. Selv om enhver lovgivningsmæssig foranstaltning under alle omstændigheder skal tilpasses det forfulgte formål og opfylde kriteriet om forudsigelighed, skal en lovgivningsmæssig foranstaltning, der fastsætter bestemmelserne for anvendelsen af begrænsninger i henhold til artikel 23 i GDPR, ikke altid være tidsbegrænset eller knyttet til en bestemt periode.
 - a. I nogle tilfælde er begrænsningen ikke specifikt knyttet til en tidsramme, fordi begrundelsen for den begrænsning, der skal beskyttes ved den lovgivningsmæssige foranstaltning, ikke i sig selv er tidsbegrænset. I lyset af nødvendigheds- og proportionalitetsprincippet er det nødvendigt at sikre, at sådanne lovgivningsmæssige foranstaltninger vedrører en grund til løbende eller permanent beskyttelse af begrænsninger i et demokratisk samfund. F.eks. kan en lovgivningsmæssig foranstaltning, der begrænser anvendelsesområdet for de forpligtelser og rettigheder, der er fastsat i artikel 12 til 22 og artikel 34, med henblik på at beskytte retsvæsenets uafhængighed og

⁷ Den type lovgivningsmæssige foranstaltninger, der overvejes, skal være i overensstemmelse med EU-retten eller med den nationale lovgivning. Afhængigt af begrænsningens grad af indgreb kan der på nationalt plan kræves en bestemt lovgivningsmæssig foranstaltning under hensyntagen til normen.

⁸ Se navnlig Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 14. september 2010, Sanoma Uitgevers B.V. mod Nederlandene, EC:ECHR:2010:0914JUD003822403, præmis 83: "For så vidt angår ordene "i overensstemmelse med loven" og "foreskrevet ved lov", som findes i konventionens artikel 8 til 11, bemærker Domstolen endvidere, at den altid har forstået udtrykket "lov" i dets "materielle" betydning og ikke dets "formelle" betydning. Det omfatter såvel "skreven ret", som omfatter bestemmelser med lavere rang og lovgivningsmæssige foranstaltninger, der vedtages af faglige sammenslutninger ved delegation fra Parlamentet inden for rammerne af deres selvstændige lovgivningsbeføjelse, og uskreven ret. "Lov" skal forstås således, at det omfatter både almindelig lov og retspraksis. Sammenfattende er "loven" den gældende bestemmelse, som de kompetente domstole har fortolket den". Med hensyn til begrebet "fastsat ved lov" bør de kriterier, som Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har udviklet, anvendes som foreslået i EU-Domstolens generaladvokats forslag til afgørelse i de forenede sager C-203/15 og C-698/15, Tele2 Sverige AB, ECLI:EU:C:2016:572, præmis 137-154, eller i sag C-70/10, Scarlet Extended, ECLI:EU:C:2011:255, præmis 99.

retslige procedurer, f.eks. anses for at opfylde et vedvarende mål i et demokratisk samfund og kan derfor ikke være tidsbegrænset.

- b. I andre tilfælde er grunden til, at begrænsningen skal beskyttes, i sig selv tidsbegrænset, og den lovgivningsmæssige foranstaltning bør derfor fastsætte en tidsmæssig begrænsning for at opfylde kriteriet om forudsigelighed. Hvis der f.eks. vedtages begrænsninger i forbindelse med en undtagelsestilstand for at beskytte folkesundheden, mener Databeskyttelsesrådet, at begrænsninger, der pålægges for en periode, der ikke er præcist begrænset i tid, ikke opfylder kriteriet om forudsigelighed, herunder når en sådan begrænsning finder anvendelse med tilbagevirkende kraft eller er underlagt udefinerede betingelser⁹.
19. Denne forbindelse mellem de planlagte begrænsninger og det mål, der forfølges, bør være klart fastlagt og påvist i den pågældende lovgivningsmæssige foranstaltning eller supplerende dokumenter. For eksempel er den blotte forekomst af en pandemi ikke i sig selv en tilstrækkelig grund til at fastsætte nogen form for begrænsning af registreredes rettigheder; i stedet skal enhver begrænsning klart bidrage til at beskytte et vigtigt mål i Unionens eller en medlemsstats generelle samfundsinteresse.

3.3 Grunde til begrænsningerne

20. For at vedtage en lovgivningsmæssig foranstaltning for begrænsninger og for at anvende en begrænsning i et konkret tilfælde skal en eller flere af følgende betingelser i artikel 23, stk. 1, i GDPR være opfyldt. Denne liste er udtømmende, hvilket betyder, at restriktioner ikke kan gennemføres på andre betingelser end dem, der er anført nedenfor.
21. Forbindelsen mellem de planlagte begrænsninger og det mål, der forfølges, bør være klart fastlagt og påvist i den lovgivningsmæssige foranstaltning.

3.3.1 National sikkerhed, forsvar og offentlig sikkerhed

22. En begrænsning af registreredes rettigheder kan have medlemsstaternes nationale eller offentlige sikkerhed og/eller forsvar som et mål, der skal beskyttes, jf. artikel 23, stk. 1, litra a), b) og c), i GDPR.
23. Desuden omfatter den offentlige sikkerhed beskyttelse af menneskeliv, navnlig som reaktion på naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer.

3.3.2 Forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner, herunder beskyttelse mod og forebyggelse af trusler mod den offentlige sikkerhed

24. I visse tilfælde kan videregivelse af oplysninger til de registrerede, der er genstand for efterforskning, bringe efterforskningen i fare. Derfor kan begrænsningen af retten til information eller andre registreredes rettigheder være nødvendig i henhold til artikel 23, stk. 1, litra d), i GDPR. Dette er f.eks. relevant inden for rammerne af bekæmpelse af hvidvaskning af penge eller kriminaltekniske laboratoriers aktiviteter¹⁰.
25. Ikke desto mindre skal de udeladte oplysninger i overensstemmelse med EU-Domstolens retspraksis gives, når og hvis det ikke længere er muligt for dem at bringe den efterforskning, der gennemføres, i fare¹¹. Det betyder, at der hurtigst muligt bør gives en specifik (skræddersyet)

⁹ Se også punkt 46 nedenfor.

¹⁰ Betragtning 19 i databeskyttelsesforordningen.

¹¹ Domstolens udtalelse 1/15 (Store Afdeling) om udkastet til PNR-aftale mellem Canada og Den Europæiske Union, 26. juli 2017, ECLI:EU:C:2017:592.

databeskyttelsesmeddelelse til den registrerede med angivelse af de forskellige rettigheder såsom indsigt, berigtigelse osv.

26. Målet om beskyttelse af den offentlige sikkerhed omfatter desuden beskyttelse af menneskeliv, navnlig som reaktion på naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer¹².

3.3.3 Andre vigtige mål af almen interesse

27. I artikel 23, stk. 1, litra e) i GDPR nævnes andre vigtige mål af almen interesse for Unionen eller en medlemsstats væsentlige økonomiske eller finansielle interesser, herunder valuta-, budget- og skatteanliggender, folkesundhed og social sikkerhed. Det kan f.eks. vedrøre føring af offentlige registre, der føres af hensyn til almen interesse, eller viderebehandling af arkiverede personoplysninger for at give specifikke oplysninger om den politiske adfærd under tidligere totalitære statslige regimer¹³. De omkostninger, der er forbundet med at give oplysninger, og dermed den økonomiske byrde for de offentlige budgetter, er imidlertid ikke tilstrækkelige til at begrunde en offentlig interesse i at begrænse de registreredes rettigheder. Som eksempel kan en skatteforvaltning pålægge begrænsninger i den registreredes ret til indsigt, hvis den pågældende er genstand for en undersøgelse, der ledes af skatteforvaltningen inden for rammerne af sin retlige forpligtelse, for så vidt som denne adgang ville bringe den igangværende efterforskning i fare. En sådan begrænsning bør dog begrænses til den tid, der er nødvendig for den specifikke undersøgelse, og bør ophæves, så snart skatteforvaltningen afslutter undersøgelsen. Den registrerede bør straks informeres og underrettes om begrundelserne i den dataansvarliges afgørelse og om, fra hvilken dato vedkommende igen kan udøve sin ret til indsigt. Der bør også sikres passende garantier, f.eks. en indirekte adgang¹⁴ — når det er fastsat i national ret — for at sikre, at en uafhængig myndighed kan kontrollere lovligheden af behandlingen.
28. For at sikre målet af almen interesse om lovgivningens tilgængelighed kan en offentlig forvaltning indføre begrænsninger af retten til at gøre indsigelse mod behandling af pseudonymiserede personoplysninger med henblik på udvikling af et referencedokument og oplysninger, der efter skadetype identificerer de beløb, som parterne i en tvist kræver og tilbyder, samt de beløb, der tildeles ofre som erstatning for deres fysiske skade i forbindelse med retsafgørelser truffet i appelsager ved forvaltningsdomstole og civile domstole. Sådanne begrænsninger kan finde sted, forudsat at betingelserne i artikel 23, stk. 2, i GDPR er opfyldt, og navnlig ved gennemførelse af garantier såsom indbyrdes tilnærmelse af kompensationsbeløb, sletning af parternes for- og efternavne og pseudonymisering af de behandlede personoplysninger.

3.3.4 Beskyttelse af retsvæsenets uafhængighed og retssager

29. Artikel 23, stk. 1, litra f), i GDPR fastsætter også behovet for at begrænse visse af de registreredes rettigheder eller den dataansvarliges forpligtelser for at beskytte retsvæsenets uafhængighed og retslige procedurer.
30. Omfanget af disse begrænsninger bør bringes i overensstemmelse med den nationale lovgivning, der regulerer disse spørgsmål.

¹² Betragtning 73 i databeskyttelsesforordningen.

¹³ Betragtning 73 i databeskyttelsesforordningen.

¹⁴ Dvs. den registrerede kan anmode den kompetente tilsynsmyndighed om at foretage den nødvendige kontrol og verifikation af oplysningerne om den registrerede. En sådan indirekte adgang kan f.eks. etableres for at beskytte statens sikkerhed, forsvaret eller den offentlige sikkerhed. Tilsynsmyndigheden kan derefter få adgang til og kontrollere oplysningerne og kan, hvor det er relevant, anmode om berigtigelse eller sletning af de behandlede personoplysninger.

3.3.5 Forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning i forbindelse med brud på etiske regler for lovregulerede erhverv

31. I artikel 23, stk. 1, litra g), i GDPR nævnes brud på etiske regler for lovregulerede erhverv såsom læger og advokater.
32. Der er tale om tilfælde, hvor en efterforskning i princippet ikke vedrører strafbare handlinger, da begrundelsen i punkt 3.3.2 ville finde anvendelse, når efterforskningen vedrører en strafbar handling.

3.3.6 Overvågnings-, tilsyns- eller reguleringsfunktioner, der er forbundet med offentlig myndighedsudøvelse, i de tilfælde, der er omhandlet i litra a) til e) og g) i artikel 23 i GDPR.

Den grund til begrænsning, der er nævnt i artikel 23, stk. 2, litra h), i GDPR, henviser til en potentiel begrænsning, når der er tale om en inspektion eller overvågning eller en reguleringsfunktion, der, om end kun lejlighedsvis, er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed i de tilfælde, der er omhandlet i punkt 3.3.1 til 3.3.3 og 3.3.5.

3.3.7 Beskyttelse af den registrerede eller andres rettigheder og frihedsrettigheder

33. Artikel 23, stk. 1, litra i), i GDPR henviser til en grund til begrænsning, der har til formål at beskytte den registrerede eller andre personers rettigheder og frihedsrettigheder.
34. Man kan illustrere en begrænsning, der skal beskytte andres rettigheder og frihedsrettigheder, med et eksempel på en administrativ undersøgelse og/eller disciplinærsag eller undersøgelse af påstande om chikane på arbejdspladsen. I dette tilfælde kan det i en lovgivningsmæssig foranstaltning fastsættes, at den person, der er genstand for en undersøgelse eller en disciplinærsag, kan opleve en begrænsning af sin ret til indsigt, hvis et påstået offer, et vidnes eller en whistleblowers identitet ikke må afsløres for at beskytte vedkommende mod repressalier. Offeret eller vidnet kan også opleve, at hans eller hendes ret til indsigt begrænses for at respektere retten til privatlivets fred og databeskyttelse for den person, der er genstand for en undersøgelse eller en disciplinærsag.

3.3.8 Håndhævelse af civilretlige krav

35. Artikel 23, stk. 1, litra j), i GDPR omfatter også håndhævelse af civilretlige krav som begrundelse for begrænsninger. Mens artikel 23, stk. 1, litra j), i GDPR tillader begrænsninger for at beskytte en (potentiel) parts individuelle interesser, tillader artikel 23, stk. 1, litra f), i GDPR begrænsninger for at beskytte selve retssagen samt de gældende procedureregler.

3.4 De registreredes rettigheder og den dataansvarliges forpligtelser, som kan begrænses

36. I overensstemmelse med artikel 23 i GDPR kan kun artikel 12 til 22 og artikel 34 i GDPR og artikel 5, for så vidt dens bestemmelser svarer til de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i artikel 12 til 22, begrænses.
37. Begrænsningerne af forpligtelser vedrører begrænsninger af principperne vedrørende behandling af personoplysninger, for så vidt som bestemmelserne i artikel 5 svarer til de forpligtelser, der er fastsat i artikel 12 til 22 i GDPR, og underretningen om et brud på persondatasikkerheden til de registrerede (artikel 34 i GDPR). Artikel 5 i GDPR, som fastsætter principperne for behandling af personoplysninger, er en af de vigtigste artikler i GDPR. Begrænsninger af databeskyttelsesprincipperne skal være behørigt begrundet i en ekstraordinær situation, der respekterer kernen i de pågældende grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, og følge en nødvendigheds- og

proportionalitetstest¹⁵ (se afsnit 3.5 nedenfor). Det skal bemærkes, at artikel 5 i GDPR kun kan begrænses, for så vidt dens bestemmelser svarer til de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i artikel 12 til 22 i GDPR.

38. Begrænsningerne af rettigheder vedrører retten til gennemsigtige oplysninger (artikel 12 i GDPR), retten til oplysninger (artikel 13 og 14 i GDPR), retten til indsigt (artikel 15 i GDPR), retten til berigtigelse (artikel 16 i GDPR), retten til sletning (artikel 17 i GDPR), retten til begrænsning af behandling (artikel 18 i GDPR), underretningspligt i forbindelse med berigtigelse eller sletning af personoplysninger eller begrænsning af behandling (artikel 19 i GDPR), retten til dataportabilitet (artikel 20 i GDPR), retten til indsigelse (artikel 21 i GDPR), retten til ikke at være underlagt automatisk individuel afgørelse (artikel 22 i GDPR).
39. Det betyder, at andre registreredes rettigheder — såsom retten til at indgive en klage til tilsynsmyndigheden (artikel 77 i GDPR) — eller andre dataansvarliges forpligtelser ikke kan begrænses.

3.5 Nødvendigheds- og proportionalitetstest

40. Begrænsninger er kun lovlige, hvis de er en nødvendig og forholdsmæssig foranstaltning i et demokratisk samfund, jf. artikel 23, stk. 1, i GDPR. Det betyder, at begrænsninger skal bestå en nødvendigheds- og proportionalitetstest for at være i overensstemmelse med GDPR¹⁶. Nødvendigheds- og proportionalitetstesten bør foretages, inden lovgiveren beslutter at indføre en begrænsning.
41. Det mål, der skal sikres, er baggrunden for vurderingen af, om foranstaltningen er nødvendig. Det er derfor vigtigt at identificere målet tilstrækkeligt detaljeret til, at det kan vurderes, om foranstaltningen er nødvendig. Hvis det f.eks. i administrative procedurer er nødvendigt at begrænse en del af efterforskningen, men visse oplysninger allerede kan videregives til de berørte registrerede, bør disse oplysninger gives til den pågældende person. EU-Domstolens retspraksis anvender en streng nødvendighedstest for enhver begrænsning af udøvelsen af retten til beskyttelse af personoplysninger og retten til privatlivets fred i forbindelse med behandling af personoplysninger: "undtagelser fra og begrænsninger af beskyttelsen af personoplysninger skal holdes inden for det strengt nødvendige"¹⁷. Menneskerettighedsdomstolen anvender en streng nødvendighedstest afhængigt af konteksten og alle foreliggende omstændigheder, f.eks. med hensyn til hemmelige overvågningsforanstaltninger¹⁸.
42. Hvis denne test består, vil proportionaliteten af den påtænkte foranstaltning blive vurderet. Hvis udkastet til foranstaltningen ikke består nødvendighedstesten, er det ikke nødvendigt at undersøge, om den er forholdsmæssig. En foranstaltning, der ikke har vist sig at være nødvendig, bør ikke foreslås, medmindre og før den er blevet ændret for at opfylde nødvendighedskravet.

¹⁵ Se [Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelses \(EDPS\) retningslinjer – "Assessing the necessity of measures that limit the fundamental right to the protection of personal data: A Toolkit"](#), [EDPS Guidelines on assessing the proportionality of measures that limit the fundamental rights to privacy and to the protection of personal data](#) og [EDPS quick-guide to necessity and proportionality](#).

¹⁶ Inden for rammerne af tilsynsmyndighedernes opgaver og for at sikre retssikkerheden er det tilrådeligt, at proportionalitets- og nødvendighedstesten dokumenteres. Tilsynsmyndighederne kan anmode om yderligere dokumentation.

¹⁷ Se Domstolens dom af 16. december 2008, sag C-73/07, Tietosuoja-valtuutettu mod Satakunnan Markkinapörssi Oy og Satamedia Oy, ECLI:EU:C:2008:727, præmis 56.

¹⁸ Se Menneskerettighedsdomstolens dom af 12. januar 2016, Szabo og Vissy mod Ungarn, præmis 73.

43. Nødvendigheds- og proportionalitetstesten indebærer typisk en vurdering af risiciene for de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. Risiciene for de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder er beskrevet i punkt 4.7 i disse retningslinjer.
44. I henhold til proportionalitetsprincippet må indholdet af den lovgivningsmæssige foranstaltning ikke gå videre, end hvad der er strengt nødvendigt for at sikre de mål, der er angivet i artikel 23, stk. 1, litra a) til j), i GDPR. Begrænsningen skal således være egnet til at nå de legitime mål, der forfølges med den omhandlede lovgivning, og må ikke gå ud over, hvad der er passende og nødvendigt for at nå disse mål. I henhold til EU-Domstolens retspraksis kan artikel 23 i GDPR ikke fortolkes således, at den kan give medlemsstaterne beføjelse til at undergrave respekten for privatlivet, uanset chartrets artikel 7 eller nogen af de andre garantier, der er fastsat heri. Navnlig kan den beføjelse, som medlemsstaterne er tillagt ved artikel 23, stk. 1, i GDPR kun udøves i overensstemmelse med kravet om proportionalitet, hvorefter undtagelser og begrænsninger vedrørende beskyttelsen af personoplysninger kun skal finde anvendelse i det omfang, det er strengt nødvendigt¹⁹.
45. En foreslået begrænsningsforanstaltning bør understøttes af dokumentation, der beskriver det problem, der skal løses med den pågældende foranstaltning, hvordan den vil blive håndteret, og hvorfor eksisterende eller mindre indgribende foranstaltninger ikke i tilstrækkelig grad kan afhjælpe det. Der er også et krav om at påvise, hvordan ethvert påtænkt indgreb eller enhver påtænkt begrænsning reelt opfylder mål af almen interesse for staten og EU eller behovet for at beskytte andres rettigheder og frihedsrettigheder. Begrænsningen af databeskyttelsesrettigheder skal fokusere på specifikke risici.
46. Hvis begrænsninger f.eks. bidrager til at beskytte folkesundheden i en undtagelsestilstand, mener Databeskyttelsesrådet, at begrænsningerne skal være strengt begrænset i omfang (f.eks. med hensyn til formålet, de berørte registreredes rettigheder eller de berørte kategorier af dataansvarlige) og i tid. Den skal navnlig begrænses til undtagelsestilstandens periode. Registreredes rettigheder kan begrænses, men ikke nægtes.

4 KRAV I ARTIKEL 23, STK. 2, I GDPR

47. I henhold til EU-Domstolens retspraksis skal enhver lovgivningsmæssig foranstaltning, der vedtages på grundlag af artikel 23, stk. 1, i GDPR, navnlig opfylde de specifikke krav, der er fastsat i artikel 23, stk. 2, i GDPR²⁰. Det fastsættes ved artikel 23, stk. 2, i GDPR, at de lovgivningsmæssige foranstaltninger, der sætter begrænsninger for registreredes rettigheder og dataansvarliges forpligtelser, som minimum, hvor det er relevant, skal indeholde specifikke bestemmelser om en række kriterier. Generelt skal alle nedenstående kriterier være omfattet af den lovgivningsmæssige foranstaltning, der pålægger begrænsninger i henhold til artikel 23 i GDPR.
48. Undtagelser fra denne regel, der er baseret på, at en eller flere bestemmelser i artikel 23, stk. 2, i GDPR ikke er relevante for den lovgivningsmæssige foranstaltning om begrænsning af registreredes

¹⁹ Domstolens dom af 6. oktober 2020, La Quadrature du net m.fl., forenede sager C-511/18, C-512/18 og C-520/18, ECLI:EU:C:2020:791, præmis 210. For så vidt angår lagring af data foretaget af offentlige onlinekommunikationstjenester og udbydere af hostingtjenester konkluderede Domstolen f.eks. i præmis 212, at "Artikel 23, stk. 1, i GDPR, sammenholdt med chartres artikel 7, 8 og 11 samt artikel 52, stk. 1, skal fortolkes således, at denne bestemmelse er til hinder for en national lovgivning, der pålægger udbydere af adgang til offentlige onlinekommunikationstjenester og udbydere af hostingtjenester at foretage generel og udifferentieret lagring navnlig af de personoplysninger, der er forbundet med brugen af disse tjenester".

²⁰ Domstolens dom af 6. oktober 2020, La Quadrature du Net m.fl., forenede sager C-511/18, C-512/18 og C-520/18, ECLI:EU:C:2020:791, præmis 209.

rettigheder, skal begrundes behørigt af lovgiveren. Databeskyttelsesrådets fortolkning af udtrykket "hvor det er relevant" i artikel 23, stk. 2, i GDPR er knyttet til omstændighederne.

49. Artikel 23, stk. 2, litra a), i GDPR nævner formålene med behandlingen eller kategorierne af behandling som en af de specifikke bestemmelser, der skal nævnes i enhver lovgivningsmæssig foranstaltning, der begrænser registreredes rettigheder eller dataansvarliges forpligtelser. I henhold til betragtning 8 i GDPR bør begrundelsen for begrænsningen være forståelig for de personer, som den finder anvendelse på. Dette indebærer også en klar forståelse af, hvordan og hvornår begrænsningen kan finde anvendelse.
50. F.eks. kan det i den nationale lovgivning om forebyggelse og undersøgelse af brud på etiske regler for lovregulerede erhverv fastsættes, at hvis offentliggørelsen af det forhold, at en person er genstand for efterforskning for en alvorlig overtrædelse, kan være til skade for formålet med undersøgelsen, må oplysningerne ikke videregives til den registrerede i en begrænset periode.
51. De mulige formål med behandlingen skal være knyttet til begrundelserne for de begrænsninger, der er nævnt i punkt 3.3 i disse retningslinjer.
52. Det bør siges, at udøvelsen af registreredes rettigheder undertiden hjælper de dataansvarlige med at udføre deres funktioner. Retten til berigtigelse kan f.eks. bidrage til oplysningernes kvalitet.

4.1 Kategorier af personoplysninger

53. I henhold til artikel 23, stk. 2, litra b), i GDPR skal de kategorier af personoplysninger, der er underlagt begrænsninger, angives i den lovgivningsmæssige foranstaltning, der fastsætter disse begrænsninger²¹.
54. På samme måde kan begrænsninger vedrørende særlige kategorier af personoplysninger have en større indvirkning på de registrerede, og den lovgivningsmæssige foranstaltning, der fastsætter en sådan begrænsning, bør derfor nævne de pågældende særlige kategorier af oplysninger heri.

4.2 Begrænsningernes anvendelsesområde

55. I henhold til artikel 23, stk. 2, litra c), i GDPR skal begrænsningernes anvendelsesområde også præciseres, dvs. hvilke rettigheder der er tale om, og i hvilket omfang de vil blive begrænset, f.eks. at en begrænsning kun vedrører retten til begrænsning af behandling (artikel 18 i GDPR), eller at den kan vedrøre adgang, berigtigelse og sletning.

4.3 Garantier for at undgå misbrug eller ulovlig adgang eller overførsel

56. I henhold til artikel 23, stk. 2, litra d), i GDPR skal den lovgivningsmæssige foranstaltning omfatte garantier, der skal forhindre misbrug eller ulovlig adgang eller overførsel. Dette vedrører navnlig organisatoriske og/eller tekniske foranstaltninger²², der er nødvendige for at undgå overtrædelser eller ulovlige overførsler, såsom sikker opbevaring af fysiske dokumenter. I nogle medlemsstater kan udøvelsen af rettigheder i forbindelse med behandling, der foretages i specifikke sektorer, f.eks. udøves gennem mægling fra den nationale tilsynsmyndighed for databeskyttelse.
57. Den lovgivningsmæssige foranstaltning kan også vedrøre periodiske foranstaltninger med henblik på revision af en given afgørelse om begrænsninger. Lovgiveren kan foreslå, at hver begrænsning, der

²¹ Hvor det er muligt, kan den dataansvarlige gå videre og angive de specifikke dataelementer, som begrænsningen af rettigheder kan finde anvendelse på, såsom de foreløbige resultater af en undersøgelse, en afgørelse om indledning af en undersøgelse osv.

²² Se [Databeskyttelsesrådets Retningslinjer 4/2019 om artikel 25 Databeskyttelse gennem design og databeskyttelse gennem standardindstillinger](#).

gennemføres af den dataansvarlige, regelmæssigt tages op til revision for at sikre, at begrundelsen herfor stadig er gyldig.

4.4 Specifikation af den dataansvarlige

58. I henhold til artikel 23, stk. 2, litra e), i GDPR skal det i den lovgivningsmæssige foranstaltning præciseres, hvem den dataansvarlige er, eller hvem kategorierne af dataansvarlige er. Denne udpegelse af dataansvarlige i den lovgivningsmæssige foranstaltning fremmer ikke blot retssikkerheden med hensyn til ansvaret for behandlingsaktiviteterne i forbindelse med begrænsningerne, men giver også de registrerede mulighed for at vide, hvem de skal henvende sig til, når de udøver deres rettigheder, når begrænsningen ophæves.

4.5 Opbevaringsperioder

59. I artikel 23, stk. 2, litra f), i GDPR fastsættes det, at den lovgivningsmæssige foranstaltning skal indeholde en specifik bestemmelse om opbevaringsperioder og gældende garantier under hensyntagen til karakteren og omfanget af og formålet med behandlingen eller kategorierne af behandling. Lagringsperioden kan f.eks. beregnes som behandlingens varighed plus yderligere tid til eventuelle retssager.

4.6 Risici for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder

60. I henhold til artikel 23, stk. 2, litra g), i GDPR skal den lovgivningsmæssige foranstaltning omfatte risiciene for den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder som følge af begrænsningerne. Dette er et meget vigtigt skridt, som bidrager til nødvendigheds- og proportionalitetstesten af restriktionerne.
61. Formålet med denne vurdering af risiciene for de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder er dobbelt. På den ene side giver den et overblik over de potentielle konsekvenser af begrænsninger for registrerede. På den anden side indeholder den elementer til nødvendigheds- og proportionalitetstesten af restriktionerne. I denne forbindelse, og hvis det er relevant, bør en konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse overvejes²³.
62. Lovgiveren bør vurdere risiciene for den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder set ud fra de registreredes synspunkt. Det er ikke altid obligatorisk at udføre en konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse, men konkrete risici for de registrerede — såsom fejlagtig profilering, der fører til forskelsbehandling, begrænset menneskelig værdighed²⁴, ytringsfrihed, retten til privatlivets fred og databeskyttelse²⁵, en større indvirkning på sårbare grupper (f.eks. børn eller personer med handicap) for at nævne nogle få — kan angives i den lovgivningsmæssige foranstaltning, hvis det er relevant.
63. Når en sådan vurdering forelægges, finder Databeskyttelsesrådet det nødvendigt at medtage den i betragtningerne eller begrundelsen til lovgivningen²⁶ eller i konsekvensanalysen²⁷.

4.7 Retten til at blive underrettet om begrænsningen, medmindre dette kan skade formålet med begrænsningen

²³ Se også Artikel 29-Gruppen vedrørende Databeskyttelse: Retningslinjer for konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse (DPIA) og bestemmelse af, om behandlingen "sandsynligvis indebærer en høj risiko" i henhold til forordning (EU) 2016/679, wp248rev.01, godkendt af EDPB den 25. maj 2018.

²⁴ Den menneskelige værdighed er en rettighed, der er beskyttet af chartrets artikel 1.

²⁵ Artikel 7 og 8 i chartret.

²⁶ Formålet med begrundelsen er at forklare grundene til og baggrunden for en lovgivningsmæssig foranstaltning, der bygger på de forskellige faser i forberedelsesprocessen.

²⁷ Jf. artikel 35, stk. 10, i GDPR.

64. I artikel 23, stk. 2, litra h), i GDPR fastsættes det, at medmindre det kan være til skade for formålet med begrænsningen, skal de registrerede underrettes om begrænsningen. Det betyder, at registrerede som hovedregel bør informeres om begrænsningen af deres ret til oplysninger. Med henblik herpå kan en generel meddelelse om databeskyttelse være tilstrækkelig.
65. Hvis en registreret f.eks. specifikt anmoder om at udøve en bestemt rettighed på et meget følsomt tidspunkt i en given administrativ undersøgelse, bør den registrerede om muligt underrettes om årsagerne til begrænsningen. Hvis underretning af den registrerede om årsagerne til begrænsningen imidlertid ville medføre, at virkningen af begrænsningen ville blive ophævet (dvs. ville hæmme de foreløbige virkninger af undersøgelsen), må disse oplysninger ikke videregives. Der kan vedtages begrænsninger for at beskytte undersøgelser. I dette tilfælde skal begrænsninger fortsat være nødvendige og forholdsmæssige, og med henblik herpå bør den dataansvarlige foretage en vurdering for at kontrollere, om underretningen af den registrerede om begrænsningen er til skade for formålet med begrænsningen.
66. Med andre ord kan den dataansvarlige under ekstraordinære omstændigheder, f.eks. i de meget indledende faser af en efterforskning, hvis den registrerede anmoder om oplysninger, hvis vedkommende efterforskes, beslutte ikke at give disse oplysninger på det pågældende tidspunkt — hvis denne begrænsning er lovlig og strengt nødvendig i det konkrete tilfælde til, hvad der ville være til skade for formålet med begrænsningen.
67. På et senere tidspunkt, f.eks. efter undersøgelsens indledende fase, bør de registrerede modtage en (specifik) databeskyttelsesmeddelelse. Det er på nuværende tidspunkt stadig muligt, at visse rettigheder fortsat begrænses, såsom retten til adgang til oplysninger om indledningen af en undersøgelse eller til påstande om potentielle ofre for chikane²⁸. Dette bør anføres i databeskyttelsesmeddelelsen sammen med en angivelse af en periode, hvor rettighederne vil blive genoprettet fuldt ud, hvis det er muligt.

5 HØRING AF TILSYNSMYNDIGHEDERNE (ARTIKEL 36, STK. 4, OG 57, STK. 1, LITRA C), I GDPR)

68. I overensstemmelse med artikel 36, stk. 4, i GDPR skal tilsynsmyndighederne, når der vedtages begrænsninger på medlemsstatsniveau, høres inden vedtagelsen af den lovgivningsmæssige foranstaltning, der skal vedtages af et nationalt parlament, eller af en reguleringsforanstaltning baseret på en sådan lovgivningsmæssig foranstaltning, der tager sigte på at begrænse registreredes rettigheder i henhold til artikel 23 i GDPR.
69. Tilsynsmyndighederne har også til opgave at rådgive om lovgivningsmæssige foranstaltninger vedrørende beskyttelse af fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder i forbindelse med behandling af personoplysninger i overensstemmelse med artikel 57, stk. 1, litra c), i GDPR.
70. Hvis tilsynsmyndighederne ikke høres behørigt, kan de i henhold til artikel 58, stk. 3, litra b), i GDPR på eget initiativ afgive udtalelser til det nationale parlament, medlemsstatens regering eller i

²⁸ Se for yderligere oplysninger Domstolens dom af 17. juli 2014, YS mod Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel og Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel mod M og S, sag C-141/12 og C-372/12, ECLI:EU:C:2014:2081, præmis 45 og 46, og dom af 20. december 2017, Novak, sag C-434/16, ECLI:EU:C:2017:994, præmis 56.

overensstemmelse med medlemsstaternes nationale ret til andre institutioner og organer samt offentligheden om ethvert spørgsmål om beskyttelse af personoplysninger

71. Desuden kan der i databeskyttelseslovgivningen på nationalt plan fastsættes specifikke procedurer for vedtagelse af lovgivningsmæssige foranstaltninger, der har til formål at begrænse de rettigheder, der følger af artikel 12 til 22 og artikel 34 i GDPR, i overensstemmelse med artikel 23 i GDPR. Dette kan kun være tilfældet, hvis det er i overensstemmelse med GDPR.

6 MANGLENDE OVERHOLDELSE AF KRAVENE I ARTIKEL 23 I GDPR FRA EN MEDLEMSSTATS SIDE

72. Kommissionen har som traktaternes vogter pligt til at overvåge anvendelsen af EU's primære og afledte ret og sikre, at den anvendes ensartet i hele EU, herunder ved at træffe foranstaltninger, hvor nationale foranstaltninger ikke er i overensstemmelse med EU-retten.
73. Endvidere følger det af princippet om EU-rettens forrang, at "denne pligt til at undlade at anvende en national lovgivning, der strider mod EU-retten, ikke blot [påhviler] de nationale domstole, men ligeledes alle statsorganer, herunder de administrative myndigheder, der inden for rammerne af deres respektive kompetencer skal anvende EU-rettens bestemmelser"²⁹.

7 SPECIFIKKE ELEMENTER FOR DATAANSVARLIGE OG DATABASEHANDLERE

7.1 Ansvarlighedsprincippet

74. I lyset af ansvarlighedsprincippet (artikel 5, stk. 2, i GDPR), og selv om det ikke er en del af de fortegnelser, der kræves i henhold til artikel 30 i GDPR, er det god praksis, at den dataansvarlige dokumenterer anvendelsen af begrænsninger i konkrete sager ved at føre register over deres anvendelse. Denne registrering bør omfatte de gældende årsager til begrænsningerne, hvilke grunde blandt de grunde, der er anført i artikel 23, stk. 1, i GDPR, der finder anvendelse (hvis den lovgivningsmæssige foranstaltning giver mulighed for begrænsninger af forskellige grunde), tidspunktet herfor og resultatet af nødvendigheds- og proportionalitetstesten. Fortegnelserne bør efter anmodning stilles til rådighed for tilsynsmyndigheden for databeskyttelse.
75. Hvis den dataansvarlige har en databeskyttelsesrådgiver, bør databeskyttelsesrådgiveren underrettes — i det mindste generelt — uden unødigt forsinkelse, når registreredes rettigheder begrænses i henhold til den lovgivningsmæssige foranstaltning. Databeskyttelsesrådgiveren bør have adgang til de tilknyttede fortegnelser og alle dokumenter vedrørende den faktuelle eller retlige sammenhæng, hvori begrænsningen finder sted. Databeskyttelsesrådgiverens inddragelse i anvendelsen af begrænsninger bør også dokumenteres.

7.2 Udøvelse af den registreredes rettigheder efter ophævelsen af begrænsningen

76. Den dataansvarlige bør ophæve begrænsningerne, så snart de omstændigheder, der berettiger dem, ikke længere gør sig gældende. Hvis de registrerede ikke er blevet underrettet om begrænsningerne inden dette tidspunkt, bør det senest ske, når begrænsningen ophæves.

²⁹ Domstolens dom af 4. december 2018, sag C-378/17, ECLI:EU:C:2018:979, præmis 38.

77. Under anvendelsen af en begrænsning kan registrerede få tilladelse til at udøve alle deres rettigheder, som ikke er begrænset. For at vurdere, hvornår begrænsningen kan ophæves delvist eller helt, kan der foretages en nødvendigheds- og proportionalitetstest flere gange i løbet af anvendelsen af en begrænsning.
78. Når begrænsningen ophæves — hvilket bør dokumenteres i den fortegnelse, der er nævnt i afsnit 5 — kan de registrerede udøve alle deres rettigheder.
79. Hvis den dataansvarlige ikke tillader de registrerede at udøve deres rettigheder, efter at begrænsningen er blevet ophævet, kan den registrerede indgive en klage til tilsynsmyndigheden mod den dataansvarlige i overensstemmelse med artikel 57, stk. 1, litra f), i GDPR.

7.3 Den dataansvarliges manglende overholdelse af en lovgivningsmæssig foranstaltning, der pålægger sådanne begrænsninger

80. Hvis de lovgivningsmæssige foranstaltninger, der pålægger begrænsninger i henhold til artikel 23 i GDPR, er i overensstemmelse med GDPR, men overtrædes af en dataansvarlig, kan tilsynsmyndighederne gøre brug af deres beføjelser til rådgivning, undersøgelse og rettelser over for denne, som i alle andre tilfælde af manglende overholdelse af GDPR.
81. I overensstemmelse med de beføjelser, der er fastsat i artikel 58, stk. 1, i GDPR, har tilsynsmyndighederne følgende undersøgelsesbeføjelser:
- at give den dataansvarlige og databehandleren samt den dataansvarliges eller databehandlerens eventuelle repræsentant påbud om at give alle oplysninger, der kræves til udførelse af myndighedens opgaver
 - at foretage undersøgelser i form af databeskyttelsesrevisioner
 - at underrette den dataansvarlige eller databehandleren om en påstået overtrædelse af GDPR
 - fra den dataansvarlige eller databehandleren få adgang til alle personoplysninger og oplysninger, der er nødvendige for at varetage deres opgaver
 - at få adgang til alle lokaler hos den dataansvarlige og databehandleren, herunder til databehandlingsudstyr og -midler, i overensstemmelse med Unionens eller medlemsstaternes retspleje.
82. Hvis der skal anvendes korrigerende foranstaltninger, kan tilsynsmyndighederne i overensstemmelse med artikel 58, stk. 2, i GDPR:
- **udstede advarsler** til en dataansvarlig eller en databehandler om, at planlagte behandlingsaktiviteter sandsynligvis vil være i strid med bestemmelserne i GDPR
 - **udtale kritik** af en dataansvarlig eller en databehandler, hvis behandlingsaktiviteter har været i strid med bestemmelserne i GDPR
 - **give** den dataansvarlige eller databehandleren **påbud om at imødekomme** den registreredes anmodninger om at udøve sine rettigheder i henhold til GDPR
 - **give** den dataansvarlige eller databehandleren **påbud om at bringe behandlingsaktiviteter i overensstemmelse** med bestemmelserne i GDPR og, hvis det er hensigtsmæssigt, på en nærmere angivet måde og inden for en nærmere angivet frist
 - **give** den dataansvarlige **påbud om at underrette den registrerede om et brud på persondatasikkerheden**
 - midlertidigt eller definitivt **begrænse**, herunder **forbyde**, behandling
 - **give påbud** om berigtigelse eller sletning af personoplysninger eller begrænsning af behandling i henhold til artikel 16, 17 og 18 i GDPR og meddelelse af sådanne handlinger til de modtagere, som personoplysningerne er videregivet til i henhold til artikel 17, stk. 2, og artikel 19 i GDPR

- **pålægge en administrativ bøde** i henhold til artikel 83 i tillæg til eller i stedet for foranstaltningerne i artikel 58, stk. 2, i GDPR, afhængigt af omstændighederne i hvert enkelt tilfælde
- **påbyde** suspension af overførsel af oplysninger til en modtager i et tredjeland eller til en international organisation.

83. For så vidt angår tilsynsmyndighedernes rådgivende beføjelser, der er fastsat i artikel 58, stk. 3, i GDPR, kan de:

- rådgive de dataansvarlige efter den procedure for forudgående høring, der er omhandlet i artikel 36, stk. 1 og 5, i GDPR
- godkende den i artikel 36, stk. 5, i GDPR omhandlede behandling, hvis en sådan forudgående godkendelse er påkrævet i henhold til den pågældende medlemsstats nationale ret.

8 KONKLUSIONER

84. Artikel 23 i GDPR tillader under specifikke omstændigheder en national lovgiver eller en EU-lovgiver ved en lovgivningsmæssig foranstaltning at begrænse rækkevidden af de forpligtelser og rettigheder, der er omhandlet i artikel 12 til 22 og 34 samt artikel 5 i GDPR, for så vidt bestemmelserne heri svarer til rettighederne og forpligtelserne i artikel 12 til 22, når en sådan begrænsning respekterer det væsentligste indhold af de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder og er en nødvendig og forholdsmæssig foranstaltning i et demokratisk samfund til at garantere bl.a. vigtige mål af almen interesse for Unionen eller en medlemsstat.
85. Begrænsninger af registreredes rettigheder skal overholde kravene i artikel 23 i GDPR. De medlemsstater eller Unionen, der udsteder de lovgivningsmæssige foranstaltninger, som fastsætter disse begrænsninger, og de dataansvarlige, der anvender dem, bør være opmærksomme på disse begrænsningers ekstraordinære karakter.
86. Proportionalitetstesten bør gennemføres, inden der i EU-retten eller medlemsstaternes lovgivning indføres begrænsninger af registreredes rettigheder.
87. Tilsynsmyndighederne bør høres inden vedtagelsen af de lovgivningsmæssige foranstaltninger, der fastsætter begrænsningerne, og have beføjelse til at håndhæve overholdelsen af GDPR.
88. Når begrænsningerne er ophævet, skal den dataansvarlige give de registrerede mulighed for at udøve deres rettigheder.

9 BILAG: TJEKLISTER — ARTIKEL 23 I GDPR KORT FORTALT

9.1 Krav i henhold til artikel 23, stk. 1, i GDPR

- i. *Respekt for de grundlæggende rettigheders og frihedsrettigheders væsentligste indhold*
- ii. *Proportionalitets- og nødvendighedstest*
- iii. *Lovgivningsmæssige foranstaltninger, der fastsætter begrænsninger, og som skal kunne forudses (betragtning 41 og EU-Domstolens retspraksis)*
- iv. *De registreredes rettigheder og den dataansvarliges forpligtelser, som kan begrænses*
 - a) retten til gennemsigtige oplysninger (artikel 12 i GDPR)
 - b) retten til oplysninger (artikel 13 og 14 i GDPR)
 - c) retten til adgang (artikel 15 i GDPR)
 - d) retten til berigtigelse (artikel 16 i GDPR)
 - e) retten til sletning (artikel 17 i GDPR)
 - f) retten til begrænsning af behandling (artikel 18 i GDPR)
 - g) underretningspligt i forbindelse med berigtigelse eller sletning af personoplysninger eller begrænsning af behandling (artikel 19 GDPR)
 - h) retten til dataportabilitet (artikel 20 i GDPR)
 - i) retten til indsigelse (artikel 21 i GDPR)
 - j) retten til ikke at være underlagt automatiske individuelle afgørelser (artikel 22 i GDPR)
 - k) forpligtelser i henhold til artikel 12 til 22 i GDPR (artikel 5 i GDPR) og
 - l) underretning om brud på persondatasikkerheden til den registrerede (artikel 34 i GDPR)
- v. *Grunde til begrænsningerne*
 - a) den nationale sikkerhed
 - b) forsvar
 - c) den offentlige sikkerhed
 - d) forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafbare handlinger eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner, herunder beskyttelse mod og forebyggelse af trusler mod den offentlige sikkerhed
 - e) andre vigtige målsætninger i forbindelse med beskyttelse af Unionens eller en medlemsstats generelle samfundsinteresser, navnlig Unionens eller en medlemsstats væsentlige økonomiske eller finansielle interesser, herunder valuta-, budget- og skatteanliggender, folkesundhed og social sikkerhed
 - f) beskyttelse af retsvæsenets uafhængighed og retssager
 - g) forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning i forbindelse med brud på etiske regler for lovregulerede erhverv
 - h) kontrol-, tilsyns- eller reguleringsfunktioner, herunder opgaver af midlertidig karakter, der er forbundet med offentlig myndighedsudøvelse i de tilfælde, der er omhandlet i litra a)-e) og g)
 - i) beskyttelse af den registreredes eller andres rettigheder og frihedsrettigheder
 - j) håndhævelse af civilretlige krav.

9.2 Krav i henhold til artikel 23, stk. 2, i GDPR

- i. *formålene med behandlingen eller kategorierne af behandling*
- ii. *kategorierne af personoplysninger*
- iii. *rækkevidden af de indførte begrænsninger*
- iv. *garantierne for at undgå misbrug eller ulovlig adgang eller overførsel*
- v. *specifikation af den dataansvarlige eller kategorierne af dataansvarlige*

- vi. opbevaringsperioder og de gældende garantier under hensyntagen til behandlingens karakter, omfang og formål eller kategorier af behandling*
- vii. risiciene for de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder samt*
- viii. de registreredes ret til at blive underrettet om begrænsningen, medmindre dette kan skade formålet med begrænsningen.*